

Основно училище „Отец Паисий” гр. Варна

ул. Козница 1, тел./факс 052 741642, e-mail : paisii\_varna@abv.bg

**УТВЪРДИЛ**

Директор: Силвия Григорова

# **УЧИЛИЩНА ПОЛИТИКА**

## **ЗА**

### **ИЗДИГАНЕ КАЧЕСТВОТО**

### **НА ОБУЧЕНИЕТО И НА РЕЗУЛТАТИТЕ**

### **ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА**

**2017/2018г.**

**Приета на Педагогически съвет, протокол № 24/ 04. 09.2017г.,  
утвърдена със заповед на директора № 671 / 04.09.2017г.**

## РАЗДЕЛ I

### ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ

В ОУ „Отец Паисий“ – Варна се обучават 100% ученици от ромски произход, с крайно занижени критерии за образование, говорим майчин език – различен от български език. Като приоритетна дейност на педагогическия колектив е прибирането и задържането на учениците с етнически произход, както и овладяването на БКЕ. В училището се обучаваха 273 ученици, разпределени в 12 паралелки. Създадени са условия за пълен обхват в 2 ПГ – 5-годишни и 6-годишни и първи клас, условия за целодневно обучение - вариант I – 5 сборни групи за учениците от I до V клас.

1. Брой паралелки:
  - Подготвителни групи – 2 броя /5-годишни и 6-годишни/
  - Начален етап – 6 паралелки
  - Прогимназиален етап – 3 паралелки
2. Брой учители:
  - Учители – 4
  - Старши учители – 10
  - Учители в ЦДО – 5
3. Брой ученици – общо , в т. ч.:
  - в ПГ – 40
  - в I – IV клас – 124
  - в V – VII клас – 78
4. Целодневна организация на обучението:
  - I клас – 1 сборна група – 24 ученици
  - II клас – 1 група – 26 ученици
  - III клас – 1 група – 19 ученици
  - IV клас – 1 сборна група – 28 ученици
  - V клас – 1 група – 26 ученици
5. Материална база:
  - Учебници, учебни тетрадки и познавателни книжки – ПГ, I – IV клас
  - Учебници – V – VII клас
  - Допълнителни учебни помагала на учителите I – VII клас – учениците не разполагат
  - Оборудване в класни стаи и кабинети – бели дъски, 3 мултимедийни проектори
  - Компютърен кабинет
6. Училището е на делегиран бюджет

## РАЗДЕЛ II

### ОСНОВНИ ПРОБЛЕМИ НА УЧИЛИЩЕТО

#### **I. Слабо владение на български език от по-голяма част от учениците - причини за ниските резултати:**

1. Влияние на средата, в която функционира училището :
  - Училището се намира в централната част на град Варна.
  - В училището се обучават деца и ученици от ромския квартал „Максуда“.

➤ В училището се обучават деца и ученици от ромски произход, невладеещи или слабо владеещи БКЕ – 100%. Трудна адаптация, забавено развитие, ранни бракове, миграция.

➤ Семействата от района са с нисък социален статус - непостоянно местоживееене, безработни, социално слаби, наблюдава се честа краткотрайна миграция в други райони и в чужбина.

➤ Отношение на ученици и родители към образователния процес – слаб контрол, интерес и помощ от страна на родители, връзка и работа с други институции

➤ Учениците срещат трудности при овладяване на учебния материал поради нередовно посещение на учебните занятия. Това са ученици, които придружават често своите родители емигриращи в чужбина.

2. Академичният стил на учебните програми и големия обем на информация в урочните единици – трудни за ученици слабо владеещи БКЕ;
3. Труден диалог с останалите институции имащи отношение към децата;
4. Социално- икономически причини;
5. Слаба публични изяви на децата;

## **II. Отпадане от училище**

1. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на ученици от училище:

- *Икономически фактори* – безработица, ниски доходи, нисък жизнен стандарт
- *Социални фактори* – родителска незаинтересованост, конфликти и кризи в семейството, неграмотни семейства, противообществени прояви
- *Образователни фактори* – трудности в усвояването, слабости в методиките, липса на мотивация, непосещение на детска градина
- *Етнокултурни фактори* – вътрешногрупови норми и етнокултурни традиции, ниска готовност за училище
- *Институционални фактори* – неефективна координация между заинтересованите институции на национално, регионално местно ниво

2. Причини за непостъпване на ученици в първи клас и/или отпадане/ранно напускане на училище:

➤ Липсата на точни данни за броя на децата в задължителна училищна възраст – данните, които са подадени от ГРАО не са актуални, поради честата миграция на семействата;

➤ Не се посещава детска градина – липсва предучилищна подготовка;

➤ Слаба заинтересованост на родителите за образованието на децата им;

➤ Липсата на адекватна комуникация с родителите на децата в риск, слаб интерес на родителите на ученици с асоциално поведение;

➤ Академичният стил на учебните програми и големия обем на информация в урочните единици – трудни за ученици слабо владеещи БКЕ;

- Труден диалог с останалите институции имащи отношение към децата;
- Липсата на подкрепяща среда около училището;
- Социално- икономически причини.
- Слаба публични изяви на децата;

- **Семейни причини /при учениците от ромски произход/:**
    - Нежеланието на родителите детето да ходи на училище, страх от изпращане в друго населено място, страх от открадване ;
    - Ангажираност на деца с работа в дома, грижа за роднини, близки;
    - Конфликти в семейството, проблеми между родителите (развод, нови партньори на родителите, пиянство, побой).
    - Смяна на местоживеенето, трудова и социална миграция на родителите;
    - Липса на родителски надзор и заинтересованост на родителите;
    - Негативно отношение към образованието на родителите и/или детето;
    - Прекъснали обучението си поради сключване на брак, раждане на дете;
3. Причини за допуснат голям брой неизвинени отсъствия през миналата и настояща учебна година:
- Невладеене на БКЕ, трудности в усвояването, слабости в методиките, липса на мотивация, непосещение на детска градина
    - Безпричинно и безразборно вземане на извинетелни бележки от личните лекари
    - Незаинтересованост към учебен процес и образование, липса на мотивация
    - Тежка процедура по наказване на учениците – неефективност
 Липса на връзка с институциите и подкрепа – безнаказаност
4. Отпаднали ученици за учениците за 2016/2017 година – общо 26 ученици - 10,5 % от всички ученици /17 ученици в НЕ – 10,3 % от учениците в НЕ, 9 ученици в ПГЕ – 11,2% от учениците в ПГЕ/, в т.ч. :
- Преместени ученици, за които няма потвърждение за записване в друго училище – 1 ученик в НЕ
  - Заминали за чужбина – 25 ученици /в НЕ – 16 ученици ; в ПГЕ – 9 ученици /

## **РАЗДЕЛ III**

### **ОСНОВНИ АКЦЕНТИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА**

#### **1. Работа с ученици**

- ✓ Проучване чрез анкети и др. методи на желанията за участие на учениците в извънкласни дейности, сформирани на нови групи по извънкласни дейности в зависимост от желанията. *Класните ръководители, Художествения съвет, групата в проекта „Step in” и групите по проект „Твоят час“ мотивират застрашените от отпадане деца да се включат в избрани от тях форми.*
- ✓ Създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви включени към Годишния план на училището. *В календара се включват училищни конкурси и състезания, чествания, празници, ден на таланта, спортни мероприятия и др. Мотивиране на застрашените от отпадане ученици да се включат в зависимост от възможностите и подготовката си.*
- ✓ Изготвен „План за работа по професионалното ориентиране на учениците”
- ✓ Включване в дейности по Кампанията „Участвам и променям”
- ✓ Включване в общинските здравно-социални програми „Учение без напрежение”, „Дентално здраве”, „Аз успявам”
- ✓ Клубове по интереси, кръжоци, работа по проекти – извънкласна и извънучилищна изява – мотивация, самосъзнание и ориентиране в образованието

## 2. Дейности с родители

- ✓ Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите- партньори на училището;
- ✓ Работата в СФО е насочена изключително към ограмотяване и професионално ориентиране на неграмотни лица и родители
- ✓ Консултации с родители и ученици, допълнителни мероприятия за приобщаване към училищния живот
- ✓ „Училище за родители“

## 3. Работа на учителите в методическо обединение на класните ръководители

- ✓ Разработена „Училищна политика за превенция на отпадането на деца и ученици от училище” – базирана на Националната стратегия на Р България за интегриране на ромите/2012-2020/ и в контекста на Европейската платформа срещу бедността и социалното изключване, на предложената от Европейската Комисия „Стратегия за интелигентен устойчив растеж „Европа 2020” – с ясни цели, задачи и дейности, както и с Националната стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система/2012-2020/;
- ✓ Разработена „Мисия и визия на училището” по отношение на превенцията на отпадане от училище
- ✓ Изготвен SWOT анализ на отпадането от училище на подлежащите на образование;
- ✓ Изготвен „План за прибиране и задържане на ученици за задължително обучение до 16-годишна възраст”;
- ✓ Ежеседмично проследяване на Регистъра за движение на учениците в сървъра на МОМН – Admin RS – издирване на незаписаните ученици, контакт с други училища;
- ✓ Разработена „Стратегия за подобряване на резултатите на учениците – цел:мотивация и задържане в училище”;
- ✓ Разработен „План за индивидуална работа с учениците с ниски/незадоволителни резултати” – цел:мотивация и задържане;
- ✓ Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца/*Регистърът се води от зам.директор УД по информация, подадена от класните ръководители/*
- ✓ Включване в плана на МО на дейности за превенция на отпадане и работа с деца в риск – ежеседмично обхождане на ученици, застрашени от отпадане;

## 4. Връзка с други институции

- ✓ Установяване на ефективен диалог училище - външни институции, имащи отношение по проблема – МКБПП – район „Младост”, Дирекция „Социално подпомагане”, „Закрила на детето”, III РПУ на МВР – Детска педагогическа стая, Център за рехабилитация и интеграция на малцинствата, ОДК, Асоциация „Св. Андрей”, Дружество „Майка” и др.
- ✓ Организиране на благотворителни акции за подпомагане на застрашени и социално слаби деца
- ✓ Изготвени „Политика за закрила на деца от насилие”, както и „ Идеи и инициативи за работа по програмата „Закрила и права на детето”;

## РАЗДЕЛ V

### ДЕЙНОСТИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО И НА РЕЗУЛТАТИТЕ ПО БЕЛ

- Актуализиране на програмата за овладяване на книжовен български език от ученици билингви.
- План за прилагане на училищната програма за усвояване на български книжовен език..
- Пътища за овладяване на български книжовен език в среда на билингви.
- Заложени приоритети за овладяване на КБЕ и ограмотяване на ученици от етнически произход в Стратегията на училището.
- Изготвена Училищна политика анализ и оценка на резултатите на учениците и стратегия за подобряване на резултатите с приложен график за пробни диагностики и подготовка за НВО.
- Механизъм за идентифициране на деца ученици с проблеми в овладяването и употребата на български книжовен език и издигане качеството на владеене на езика .

#### I. Оптимизиране на работата с ученици, недостигащи образователния минимум според ДООС за владеене на книжовния български език

**ЦЕЛ:** Оптимизиране на качествена общообразователна подготовка на ученици с проблеми при овладяване на образователния минимум по БЕЛ за постигане равнище на функционална грамотност и личностно развитие на учениците

- Повишаване интереса на учениците към книгата и четенето
  - Езикова грамотност на учениците - социална реализация
  - Емоционално съпреживяване на художествени произведения
  - Приобщаване към училищната общност
1. Повишаване нивото на знания на учениците по БЕЛ и по основните предмети – качество на устната реч – **дейности:**
    - 1.1. Вътрешноучилищна квалификация
      - а/ в рамките на методическото обединение

№	организация	тема	целева група	времетраене
1	МО БЕЛ и ЧЕ	Ефективни методи и подходи в обучението на деца билингви	Всички учители	2 акад. часа
2	МО БЕЛ и ЧЕ	Формиране у учениците на умения за работа с текст	Учители БЕЛ	2 акад. часа

б/ изготвен план за подобряване качеството на обучението по БЕЛ – учители по предмети

в/ изготвен сравнителен анализ на учебните програми по БЕЛ от 2001г. и от 2015г.

1.2. Интерактивност на обучението – електронни учебници, иновативни методи и подходи по природни науки

1.2.1. ИКД за интересите на ученика - приложение 1 /График на методическата, УВР и ИКД/  
- приложение 2 /График на открити уроци/

- 1.3. Включване на родители училищния живот
- 1.4. Осигуряване на безопасна среда на обучение
- 1.5. Индивидуален подход към ученици с обучителни затруднения
- 1.6. Индивидуални консултации по учебни предмети – по график
- 1.7. Реинтеграция на отпаднали деца и ученици или късен обхват
- 1.8. Организиране на индивидуална и самостоятелна форма на обучение
- 1.10. Ученическо самоуправление - Ученически съвет
- 1.11. Дарителски кампании за подпомагане на социално слаби деца и ученици
- 1.12. Учебни екскурзии – посещение на театрални постановки, музеи
2. Осигуряване допълнително обучение на учениците по БЕЛ
- 2.1. Сформиране на групи и работа по проект BG05M2OP001-2.004-0004 „Развитие на способностите на учениците и повишаване на мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час)“:
  - групи за преодоляване на обучителни трудности:

№	групи за извънкласни дейности	обхват ученици – възрастова група	минимален брой ученици в групата	максимален брой ученици в групата	Предметна област
1	„Обичам България и българската реч“	Iа,б клас	5	10	Български език и литература
2	„Вълшебно изворче“	IV а клас	5	10	Български език и литература
3	„Сладкодумни страници“	IV б клас	5	10	Български език и литература
4	„Чета, пиша, общувам“	V клас	5	10	Български език и литература
5	„Чета, пиша, общувам“	VI клас	5	10	Български език и литература

- групи за занимания по интереси:

№	групи за извънкласни дейности	обхват ученици – възрастова група	минимален брой ученици в групата	максимален брой ученици в групата	Предметна област
1	„Детска академия за всякакви умения“	II клас	10	15	Гражданско, патриотично, интеркултурно образование
2	„От извора“	V клас	10	15	Български език и литература
3	Фолклорна група „Василица“	VI – VII клас	10	15	Изкуства – български фолклор

- 2.2. сформиране на група за приложни изкуства в подкрепа на Художествения съвет по проект „Степ ин“ по Общинска програма за образователна интеграция на деца и

ученици от етнически малцинства и в неравностойно положение, съвместно с НПО българо-германско сдружение Социална асоциация „Свети Андрей“ – 16 ученици, сборна група IV – VII клас

### 2.3. Подържане на библиотечен фонд:

- детско-юношеска литература и учебни помагала – в класни стаи
- детска художествена литература, занимателни книги, списания, енциклопедии – стая по интереси „Степ ин“/ Работилница „Твоят час“/ Библиотека
- методическа литература в помощ на учителите – библиотека в мултимедийна зала
- интерактивна библиотека

### 3. Оценъчна карта за индивидуалното развитие и постигнати резултати от обучението по БЕЛ

## II. Оптимизиране на работата с изявени ученици

### 1. Извънкласни дейности за изявени ученици:

- 1.1. Училищен проект „По стъпките на Паисий“ – препис на „История славянобългарска“
- 1.2. Училищен проект „Златното ключе към книгата“ – изработване на книга на класа
- 1.3. Училищен проект „Нашите будители“ – патрон на паралелката
- 1.4. Училищен проект „Знаете ли български език?“ – състезания по БЕЛ – правопис, диктовки, краснопис
- 1.5. Училищен проект „Фолклорна палитра“ – фолклорни области на България

### 2. Извънучилищни дейности – участие в общински конкурси

**СИЛВИЯ ГРИГОРОВА**

*Директор на ОУ „Отец Паисий“ – гр. Варна*